

پذیرش مردمی؛ شرط تحقق انقلاب مهدوی / یاران امام عصر چه کسانی‌اند؟

اگر ما به دنبال تحقق حکومت مهدوی هستیم، تا در پناه آن، به بالاترین درجات رشد و کمال دست یابیم، باید او را بر دیگران ترجیح دهیم و با تمام وجود برای استقرار حکومتش تلاش کنیم.

اگر ما به دنبال تحقق حکومت مهدوی هستیم، تا در پناه آن، به بالاترین درجات رشد و کمال دست یابیم، باید او را بر دیگران ترجیح دهیم و با تمام وجود برای استقرار حکومتش تلاش کنیم.

خبرگزاری مهر، گروه دین و اندیشه: یاران امام مهدی(عج)، پیش از قیام، هنگام قیام و پس از قیام حضرت ولی عصر(عج) در سه مرحله فعالیت کرده و به وظیفه یآوری امام و رهبر خود اهتمام می‌ورزند:

پیش از قیام

در این مرحله، یاران با حضور میان مردم و تبلیغات مناسب، آنان را از وضعیت نامطلوب موجود آگاه کرده و با معرفی امام از یک سو و زیبایی‌های دوران انقلاب از سوی دیگر، آنان را برای پذیرش رهبر و خیزش در راستای اهداف او آماده می‌کنند.

هنگام قیام

یاران با حضور فعال در جریان قیام، سعی می‌کنند حرکت مردم را کنترل کرده و با جهت دهی مناسب، آن را هماهنگ با اهداف انقلاب پیش ببرند.

پس از قیام

آنان با تلاشی خستگی ناپذیر، برای تحقق اهداف انقلاب فعالیت می‌کنند.

تعداد یاران زمانی که یاوران آماده بودند و خداوند اذن داد، ظهور، صورت می‌پذیرد. امام جواد علیه السلام ضمن حدیثی فرمود:

اجْتَمَعَ إِلَيْهِ مِنْ أَصْحَابِهِ عِدَّةٌ أَهْلُ بَدْرِ ثَلَاثِمِائَةٍ وَ ثَلَاثَةَ عَشَرَ رَجُلًا مِنْ أَقَاصِي الْأَرْضِ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ «إِنَّ مَا تَكُونُوا يَأْتِيكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا إِنْ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» فَإِذَا اجْتَمَعَتْ لَهُ هَذِهِ الْعِدَّةُ مِنْ أَهْلِ الْإِخْلَاصِ أَظْهَرَ اللَّهُ أَمْرَهُ فَإِذَا كَمُلَ لَهُ الْعَقْدُ وَ هُوَ عَشْرَةُ آلَافٍ رَجُلٌ خَرَجَ يَأْذِنُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ؛

به سوی او اجتماع می‌کنند به تعداد اهل بدر، ۳۱۳ نفر از اطراف زمین و این، معنای قول خدا است که «هرکجا باشید، خدا شما را می‌آورد، همگی را؛ به درستی که خدا بر هرکاری قدرت دارد».

هنگامی که برای او عده از اهل اخلاص جمع شد، خدا امر او را ظاهر می‌کند؛ زمانی که برای او عقد کامل شد و آن، گروه ده هزار نفری است، به اذن خدا خروج می‌کند. (۱)

از این روایت می‌توان استفاده کرد یاران حضرت را سه گروه تشکیل می‌دهند:

۱. یاوران ویژه که ۳۱۳ نفرند و با اجتماع آنان، ظهور به اذن خدا واقع می‌شود.

۲. یاورانی که حدود ده هزار نفرند و با اجتماع آنان، قیام و خروج به اذن خدا صورت می‌گیرد.

۳. یاورانی که در طول قیام، به صفوف سربازان حضرت ملحق می‌شوند.

این شرط، از شرایطی است که توسط انسان‌ها باید محقق شود. اکنون جای این سؤال است که آیا یاوران

حضرت فراهم شده-اند؟ آیا گروهی از انسان‌ها با ایجاد ویژگی‌ها و صفات یاران در جان خویش، خود را برای یاری و همراهی امام آماده کرده اند؟

آمدگی و پذیرش مردمی

یکی دیگر از شرایط بسیار مهم برای تحقق و پیروزی یک قیام و انقلاب، پذیرش مردمی است. باید مردم آن را بخواهند و بپذیرند و در غیر این صورت، اگر بهترین برنامه را برگزیده و شخص منتخب خداوند با یارانی بی نظیر و از جان گذشته بخواهند در جامعه پیاده کنند، ولی مردم آن را پذیرا نباشند، قطعاً به انجام نخواهد رسید. فاجعه خونبار کربلا، شاهدی بر این مدعا است. رهبر قیام، سید و سالار جوانان بهشت امام حسین علیه السلام بود و برنامه او، مبتنی بر وحی و قرآن و سیره پیامبر گرامی اسلام پایه ریزی شده بود. یارانی همچون ابوالفضل العباس و حبیب بن مظاهر بر گرد او جمع شده بودند؛ ولی چون مردم آن را نپذیرفتند به پیروزی ظاهری و تشکیل حکومت در جامعه منتهی نشد (هر چند وظیفه الهی امام حسین علیه السلام حرکت و قیام بود و به برکت آن فداکاری، حقیقت دین اسلام میان مردم باقی ماند و نابود نشد).

جایگاه بلند این شرط و اهمیت آن، بدان جهت است که خداوند انسان‌ها را آزاد آفرید و به آنان حق انتخاب داد و ایشان را بر سرنوشتشان مسلط و حاکم کرد، تا سرنوشت خویش را آن گونه که می‌خواهند، رقم زنند و هر حرکت و چرخشی را که بخواهند، در مسیر زندگی خود ایجاد کنند:

«إِنَّ اللَّهَ لَا يَغَيِّرُ مَا يَفْعَلُ مَا يَفْعَلُ حَتَّىٰ يَغَيِّرُوا مَا يَأْتُسِيهِمْ»؛

به درستی که خداوند سرنوشت هیچ قوم [و ملتی] را تغییر نمی دهد، مگر آنکه آنان آنچه را در خودشان است، تغییر دهند»؛ (۲)

این تغییر و دگرگونی، می‌تواند به تباهی و هلاکت منتهی شود؛ همانند قوم ثمود. وقتی عده ای تصمیم به پی کردن شتر حضرت صالح علیه السلام گرفتند و شتر را کشتند، قوم نیز این کار را پسندید و با این عمل جهت گیری خود را مشخص کرد. اینان با این چرخش اجتماعی خود، انتخاب شومی انجام دادند و سرنوشت بدی را که عذاب الهی بود، برای خود رقم زدند.

نیز این دگرگونی می‌تواند به سعادت و نیک بختی بیانجامد و عاقبت خوشی را به ارمغان آورد؛ همانند قوم یونس علیه السلام. هرچند آنان در ابتدا با آن حضرت مخالفت کردند و دست رد به سینه وی زده و پیامبریش را انکار کردند و بدین سبب، عذاب الهی را برای خود خریدند ولی چون خود را در محاصره عذاب الهی دیدند؛ دست به توبه برداشتند و واقعاً با همه وجود به خدا رجوع کردند و با این انتخاب صحیح عذاب را از خود دور نموده و رحمت الهی را شامل حال خود کردند.

به بیان دیگر، در جهان هستی، قوانین پایدار و سنت‌های الهی حاکم است. با رجوع به قرآن به روشنی دیده می‌شود این سنت‌ها در جوامع انسانی با چگونگی اختیار و انتخاب انسان، عجین و همراه است. برای مثال، یکی از سنت‌های الهی، کمک و یاری به انسان‌ها است. خداوند، این امداد رسانی و نصرت را به تلاش افراد و ایجاد زمینه مشروط کرده است:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَ يَثِّبْ أقدامكم»؛

ای کسانی که ایمان آورده اید! اگر [آیین] خدا را یاری کنید، شما را یاری می‌کند و گام هایتان را استوار می‌دارد»؛ (۳)

از دیگر سنت‌های الهی، پاداش برابر میزان کار و فعالیت آدمی است. آیات متعددی به این سنت الهی اشاره دارند؛ از جمله:

«وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى»؛

و اینکه برای انسان بهره ای جز سعی و کوشش او نیست»؛ (۴)

وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ لَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ؛

و اگر اهل شهرها و آبادی ها، ایمان می‌آوردند و تقوا پیشه می‌کردند، برکات آسمان و زمین را بر آن‌ها می‌گشودیم؛

ولی [آنها حق را] تکذیب کردند، ما هم آنان را به کیفر اعمالشان مجازات کردیم؛ (۵)

اگر حکومت اسلامی پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله و سلم در مدینه ایجاد شد، از آن جهت بود که مردم یثرب آن را خواستند و روزها انتظار مقدم مبارک پیامبر را کشیدند، تا آن یگانه دوران و رحمت واسعة الهی، شهر مدینه را به نور خود روشن کرد و حاکمیت الهی را اعلام نمود.

اگر عطر عدالت حکومت علوی در فضای جامعه اسلامی، جانهای آدمیان را سرمست بوی خوش خود کرد بدان سبب بود که مردم، امام علی (ع) را بر دیگران ترجیح دادند و ولایت و حاکمیت او را به جان خریدند و پس از قتل عثمان، به گرد خانه او اجتماع کردند و رهبری او را خواستار شدند.

و اگر ما نیز به دنبال تحقق حکومت مهدوی هستیم، تا در پناه آن، به بالاترین درجات رشد و کمال دست یابیم، باید او را بر دیگران ترجیح دهیم و با تمام وجود برای استقرار حکومتش تلاش کنیم. آری؛ باید خود بخواییم. این کلام گلایه مانند آن عزیزی است که غربت و تنهایی و مشکلات مردم، سینه او را تنگ کرده و هر لحظه، منتظر خواست و دعوت مردم است:

وَ لَوْ أَنَّ أَشْيَاعَنَا وَ قَقَّهْمُ اللَّهُ بِطَاعَتِهِ عَلَى اجْتِمَاعِ الْقُلُوبِ فِي الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ عَلَيْهِمْ لَمَا تَأَخَّرَ عَنْهُمْ الْيَمَنُ بِلِقَائِنَا؛ اگر شیعیان ما، که خداوند توفیق طاعتشان دهد، در راه ایفای پیمانی که بر عهده دارند، همدل شوند، میمنت ملاقات ما به تأخیر نمی افتد [و سعادت دیدار ما زودتر نصیب آنان می‌شود]؛ (۶)

آری، سنت الهی بر این قرار گرفته است که تا مردم نخواهند و حرکت نکنند و آماده مبارزه با ظلم و پذیرش دولت حق نباشند، خدا نیز آن را نخواهد داد.

خداوند، در قرآن در باره وقایع قوم بنی اسرائیل در سوره مائده، آیات ۲۱ تا ۲۶ نیز به این مطلب اشاره دارد. حضرت موسی علیه السلام به قومش گفت: «به این ارض مقدس داخل شوید»؛ ولی آنان گفتند: «ما حرکت نمی کنیم»؛ تو و خدایت بروید و بجنگید و ما همین جا می‌مانیم و فقط نظاره گر خواهیم بود». حضرت شکایت آن‌ها را نزد خدا برد. خداوند نیز پاسخ داد: «پس به درستی که آن [سرزمین مقدس] ممنوع است بر آنان تا چهل سال، پیوسته در زمین سرگردان خواهند بود».

پس بر همه دوستداران و ارادتمندان است تا با تلاش و کوشش و برنامه ریزی مناسب، آمادگی برای ظهور آن بزرگ منجی را ایجاد کنند.

لازم است به این نکته نیز اشاره شود که پذیرش مردمی، زمانی قابل اعتماد بوده و رهبر، می‌تواند به آن تکیه کند که اعلام آمادگی مردم، واقعی و بر اساس نیاز و معرفت باشد، نه از روی احساسات. به عبارت دیگر، مردم باید به اندازه ای از رشد و آگاهی برسند و که درک کنند ایده‌ها و ایسم‌ها و ساختن اندیشه و فکر محدود انسان‌ها، و حکومت‌هایی که بر پایه این ایدئولوژی‌ها به وجود می‌آیند نمی‌توانند بشر را از این گرداب تباهی نجات دهند؛ بلکه تنها در سایه حکومت و حاکمیت مرد آسمانی و پیشوای عادل الهی، انسان‌ها می‌توانند طعم زندگی خوب انسانی را به دست آورند.

البته برای تحقق یک انقلاب در جامعه، راه دیگری نیز وجود دارد و آن این که به قدری ظلم و ستم و فساد و تباهی در جامعه گسترش یابد که مردم به ستوه آمده و دیگر تاب تحمل وضعیت موجود را نداشته باشند. در این صورت نیز جامعه، آماده دگرگونی و تغییر است. برخی بر این باورند که آمادگی مردم برای ظهور منجی آخرین، در این بستر رقم می‌خورد؛ یعنی باید آن قدر ظلم و تباهی فراوان شود که دیگر مردم خسته شده و واقعا خواستار ظهور باشند.

خلاصه سخن: با توجه به چهار شرط ذکر شده، روشن می‌گردد؛ شود که دو شرط آن، مهیا و فراهم است و آن همان وجود برنامه و امام و است و دو شرط دیگر، باید آماده شود که وجود یاران و آمادگی عمومی است. این دو شرط، به تلاش و حرکت مردم و شیعیان وابسته است.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَرْغَبُ إِلَيْكَ فِي دَوْلَةٍ كَرِيمَةٍ تُعْزِبُنَا الْإِسْلَامَ وَ أَهْلَهُ وَ تُنْزِلُ بِهَا الْبِقَاقَ وَ أَهْلَهُ. (۷) و (۸)

منابع:

۱- کمال الدین و تمام النعمه، ج ۲، ب ۳۷، ج ۲

۲- سوره رعد/ ۱۱

۳- سوره محمد/ ۷

۴- سوره نجم/ ۳۹

۵- سوره أعراف / ۹

۶- احتجاج، ج ۲، ص ۶۰۰، ش ۳۶۰

۷- دعای افتتاح، مفاتیح الجنان

۸- انتظار ۱۲، شرایط ظهور، مهدی یوسفیان، مرکز تخصصی مهدویت، صص ۵۱-۴۴